

ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО ІНФОРМУЄ

На допомогу вчителям і викладачам англійської мови

Рекомендаційний бібліографічний список із циклу 2016 рік – Рік англійської мови в Україні

Сьогодення та майбутнє України пов'язані із входженням країни в Європейський Союз, приєднанням до скарбниць світової культури та здобутків науки й освіти, можливістю здобуття знань із першоджерел. Запорукою успіху на цьому шляху є підвищення ефективності навчання іноземної мови, зокрема англійської.

Зважаючи на роль англійської мови як мови міжнародного спілкування, згідно з Указом Президента України від 16 листопада 2015 р. №641, 2016 рік оголошено Роком англійської мови в Україні. Кабінет Міністрів України затвердив План заходів на період до 2020 р., спрямованих на активізацію вивчення громадянами англійської мови. Він складений із урахуванням вимог сучасного глобалізованого, інформаційно-технологічного суспільства та орієнтований на модернізацію системи підготовки науково-педагогічних працівників, удосконалення системи післядипломної освіти вчителів, запровадження міжнародних стандартів оцінювання рівня знань здобувачів освіти і вчителів. У Плані передбачено створення англомовного середовища шляхом запровадження освітніх теле- та радіопрограм із вивчення англійської мови для різних категорій населення, організацію та проведення літніх мовних таборів, курсів тощо. Запровадження цього Плану дає змогу вирішити нагальну потребу в оновленні системи методичної підготовки майбутнього вчителя, забезпеченні якісного процесу викладання англійської мови у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах.

Зважаючи на актуальність означеного питання, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського започаткувала цикл рекомендаційних бібліографічних списків «2016 рік – Рік англійської мови в Україні». 3-поміж них – список «На допомогу вчителям і викладачам англійської мови», що охоплює такі розділи.

1. Викладання англійської мови в навчальних закладах України.

- 1.1. Дошкільні навчальні заклади.
- 1.2. Загальноосвітні навчальні заклади.
 - 1.2.1. Початкова школа (1–4 класи).
 - 1.2.2. Основна школа (5–9 класи).
 - 1.2.3. Старша школа (10–11 класи).

Список має наскрізну нумерацію. У межах розділів документи розміщено за абеткою авторів і назв. Бібліографічні описи супроводжуються довідковими анотаціями. Використовується система гіперпосилань на електронні версії документів. Хронологічні рамки дібраного матеріалу – 2012–2016 рр. Бібліографічний список розрахований на науковців, докторантів, аспірантів, викладачів вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації, учителів загальноосвітніх навчальних закладів, здобувачів освіти та всіх, хто цікавиться питаннями вивчення англійської мови.

1. Викладання англійської мови в навчальних закладах України

1.1. Дошкільні навчальні заклади

1. Англійська для дітей дошкільного віку (програми для дитячих садків) [Електрон. ресурс] // Helen Doron English: [офіц. сайт міжнар. мережі навч. центрів англ. мови для дітей, яка працює за авторською методикою відомого лінгвіста Хелен Дорон]. – Текст дані. – Україна, [б. р.]. – Режим доступу: <http://helandoron.com.ua/uk/dlya-dyt-sadkiv> (дата звернення: 04.10.16). – Назва з екрана.

Програми для дітей віком від 3-х до 7-ми років орієнтовані на вивчення англійської мови у великих групах дітей під час гри, розвиток мовлення та слуху завдяки автентичним пісням, цікавим мультфільмам, веселим іграм, римуванню, міні-діалогам, фізичний розвиток, який забезпечується завдяки спеціально розробленим різноманітним рухам під пісні, які включено до навчальних програм.

2. Граючись учимось. Англійська мова: ст. дошк. вік: програма та метод. рек. / [С.Гунько, Л.Гусак, З.Лещенко та ін.]. – Київ: Ред. газет з дошк. та початкової освіти, 2013. – 81, [1] с. – Бібліогр.: с. 81–82.

3. Жиго О.О. Використання казкових текстів для розвитку англійського діалогічного мовлення дошкільників / О.О. Жиго // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І.Огієнка: зб. за підсумками звітної наук. конф. викладачів і аспірантів, 21–22 лют. 2012 р. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І.Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 11, т. 3. – С. 174–175. – Бібліогр.: 5 назв.

4. Жук Н.В. Пізнавальна діяльність дошкільників на заняттях з англійської мови / Н.В. Жук,

Т.В. Кравченко // Дошк. навч. закл. – 2015. – №4. – С. 17–22.

5. Ковтун С. Happy birthday, Summer: розвага з елементами англ. мови для ст. дошкільнят / Світлана Ковтун // Дошк. виховання. – 2015. – №6. – С. 34–36.

6. Кушнір І. День народження королеви Великої Британії: підсумкове заняття з англ. мови для ст. дошкільнят / Інна Кушнір // Дошк. виховання. – 2012. – №2. – С. 32–33.

7. Лещенко С. Зайчикові казки: заняття з англ. мови для ст. дошкільнят / С.Лещенко // Палітра педагога. – 2014. – №1. – С. 22–23.

8. Сухонос Т.Л. Зимові пригоди: розвивальні заняття з елементами англійської мови / Т.Л. Сухонос // Дошк. навч. закл. – 2013. – №11. – С. 2–8.

9. Яценко Ж.В. Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови у дошкільному освітньому закладі [Електрон. ресурс] / Яценко Ж.В. // Вісн. психології і педагогіки / Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, Пед. ін-т, Ін-т людини. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Вип. 17. – Режим доступу: http://www.psyh.kiev.ua/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0 (дата звернення: 04.10.16).

1.2. Загальноосвітні навчальні заклади

1.2.1. Початкова школа (1–4 класи)

10. Англійська мова: метод. поради: початкова шк. / [упоряд. Михайленко Тетяна Василівна]. – Київ: Ред. газет гуманітар. циклу, 2014. – 91, [1] с. – (Б-ка «Шкільного світу»: заснована у 2003 р.) (English. Бібліотека: видається з 2007 р. 1 раз на 3 місяці; №1, 2014).

11. Англійська мова в початковій школі [Електрон. ресурс] // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/initial/english.html (дата звернення: 04.10.16). – Назва з екрана.

Добірка уроків англійської мови в початкових класах.

12. Городецька О. Сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів молодших класів на уроках англійської мови / Оксана Городецька // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. Педагогіка. Психологія. Філософія / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Г.Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2012. – Вип. 25. – С. 34–39. – Бібліогр.: 12 назв.

Узагальнено пропозиції для вчителів початкової школи з питань добору навчального матеріалу з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках англійської мови. Обґрунтовано ефективність використання нетрадиційних методів навчання на уроках з метою формування пізнавальної активності учнів. Особливу увагу приділено комп'ютерній формі навчання.

13. Казачінер О.С. Дидактичні ігри на уроках англійської мови [в початкових класах]

/ О.С. Казачінер. – Харків: Основа, 2014. – 112 с. – (Серія «Бібліотека журналу «Англійська мова та література»; вип. 11). – Бібліогр.: с. 111–112.

14. Клишко Т.В. My timetable and favourite lesson: (за підручником О.Д. Карп'юк, Н.О. Когут для 4 класу спецшкіл з поглибленим вивченням англійської мови) / Клишко Т.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №24. – С. 15–17.

Пропонується урок на тему: «Мій розклад і улюблений урок», мета якого – розвивати в учнів уміння працювати в парі та групі, розвивати комунікативні навички у спілкуванні, сприяти наближенню до ідеальної ситуації спілкування.

15. Козачок О.С. «The Smartest»: (пізнавальна-розважальна гра) / Козачок О.С. // Англ. мова та літ. – 2015. – №19/21. – С. 110–111.

16. Кохно В.В. Learning English Grammar: (для учнів початкових та середніх класів) / Кохно В.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №28/29. – С. 19–33.

Запропоновано правила читання знаків транскрипції, основні правила читання голосних та приголосних звуків, вживання означеного артикля, ступені порівняння прикметників тощо.

17. Крюкова Л.М. Использование ролевых игр на уроках английского языка в начальной школе с применением новых средств обучения / Крюкова Л.М. // Таврійський вісн. освіти. – 2014. – №4. – С. 199–204.

18. Лутова Д.Д. Можливості мережі Інтернет у навчанні англійської мови учнів початкової школи / Д.Д. Лутова // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т.Шевченка. Філологічні науки / Луган. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – Луганськ, 2013. – №12, ч. 1. – С. 164–173. – Бібліогр.: 11 назв.

19. Нездроп Л.П. Holidays. Christmas. New Year's Day: (КВК для 3-4 класів) / Нездроп Л.П. // Англ. мова та літ. – 2015. – №33. – С. 36–39.

20. Пінчук І.О. Особливості навчання англійської мови учнів початкових класів: навч. посіб. / І.О. Пінчук; Глухів. нац. пед. ун-т ім. О.Довженка. – Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2015. – 118 с. – Бібліогр.: с. 116–117.

21. Соріна Г.Ю. Клуб англійської мови «ABC Planet» як засіб формування комунікативної компетенції у молодших школярів / Соріна Г.Ю. // Англ. мова та літ. – 2015. – №1/3. – С. 19–35. – Бібліогр.: 5 назв.

22. Токар В.С. The ABC-party: (1 form) / Токар В.С. // Англ. мова та літ. – 2015. – №25/26. – С. 77–78.

Різноманітний навчальний матеріал допоможе вчителю зацікавити учнів предметом, розвинути творчі здібності, пам'ять, розширити світогляд учнів.

23. Учим англійский с любимыми сказками / [авт. текста Иоанна Зараньска; пер. с пол. В.Сковорогата]. – Харьков; Белгород: Клуб семейного досуга, 2013. – 127, [1] с.: цв. ил.

У книзі вміщено нескладні тексти казок англійською мовою, які супроводжуються яскравими ілюстраціями.

1.2.2. Основна школа (5–9 класи)

24. Англійська мова [Електрон. ресурс] // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/english/ (дата звернення: 04.10.16). – Назва з екрана.

Розробки уроків англійської мови для 5–9 класів.

25. Антоненко В.Ю. Daredevil trip: (level A1/A2) / Антоненко В.Ю. // Англ. мова та літ. – 2015. – №30. – С. 2–3.

Комбінований урок, мета якого – поглибити знання учнів про географічні місця; розвивати мовну здогадку, вміння логічно висловлювати свої думки, вести групову бесіду; удосконалювати техніку читання вголос та про себе, навички вживання часової форми (Present Continuous).

26. Блакитна В.Л. Рольова гра як засіб формування комунікативної компетентності школярів 5–9 класів при вивченні англійської мови / Блакитна В.Л. // Таврійський вісн. освіти. – 2013. – №4. – С. 205–211.

27. Бутенко Ю.В. Some special holidays in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland / Бутенко Ю.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №19/21. – С. 29–34.

Запропонований урок активізує знання учнів про визначні місця Англії; розширює словниковий запас учнів з теми уроку.

28. Кирпа А.В. Великобританія: (9 клас) / Кирпа А.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №19/21. – С. 47–50.

Пропонується комбінований урок, який допоможе закріпити вживання лексичних одиниць за темою та граматичних конструкцій у Present and Past Tenses, навчити учнів використовувати набуті знання на практиці; удосконалити навички комунікативного мовлення та аудіювання.

29. Мартинюк Л.І. Використання мовного портфоліо для посилення інтересу учнів середньої школи до вивчення англійської мови / Мартинюк Л.І. // Таврійський вісн. освіти. – 2013. – №4. – С. 243–249.

30. Тривайло С.В. Show-game «The Field of Wonders» / Тривайло С.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №28/29. – С. 64–66.

Пропонується методична розробка шоу-гри «Поле чудес», мета якої – вдосконалення мовних навичок, формування світогляду, розвиток ерудиції, творчих здібностей, виховання зацікавленості до вивчення англійської мови.

1.2.3. Старша школа (10–11 класи)

31. Англійська мова [Електрон. ресурс] // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/english/ (дата звернення: 04.10.16). – Назва з екрана.

Розробки уроків англійської мови для 10–11-х класів.

32. Гаврілова С.В. TV Show Lesson «The Most Unusual Dwelling Places»: (Level B1, based on the textbook «Close Up») / Гаврілова С.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №22/23. – С. 32–37.

Пропонується матеріал до уроку–ТВ-шоу на тему: «Незвичайні місця проживання» (рівень B1, на основі підручника «Close Up»), який допоможе

активізувати словниковий запас, розвивати розмовні навички і навички читання.

33. Крюкова С.В. Ukraine is our Motherland: (матеріали для 5–11 класів) / Крюкова С.В. // Англ. мова та літ. – 2015. – №22/23. – С. 16–25.

Запропоновано дидактичні матеріали на тему: «Україна – наша Батьківщина-мати», які надають відомості щодо історії України, історії найцікавіших пам'яток України, політичного устрою України, історії найбільших визначних міст України. Матеріали сприятимуть посиленню комунікативних навичок учнів, розширенню їхнього словникового запасу, підвищать зацікавленість до історії України.

34. Кузнецова Н.Ю. Завдання конкурсу знавців англійської мови: (для учнів старших класів) / Кузнецова Н.Ю. // Англ. мова та літ. – 2015. – №22/23. – С. 67–71.

35. Кумпан М.Б. Аналіз стану впровадження театралізованої діяльності у процес навчання англійської мови у старших класах гімназій / Кумпан М.Б. // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія / Крим. гуманітар. ун-т. – Ялта, 2013. – Вип. 39, ч. 1. – С. 76–79.

36. Скорик Л.А. Meet the USA: (a sitting of the English Club) / Скорик Л.А., Нещадова Л.І. // Англ. мова та літ. – 2015. – №25/26. – С. 70–71.

Запропоновано сценарій засідання Англійського клубу на тему: «Meet the USA». Цей захід дасть змогу розвивати аудіювання та розмовні навички учнів, поглибити знання про США, стимулювати зацікавленість до вивчення англійської мови.

37. Сметаннікова С.П. Learning English: (level intermediate) / Сметаннікова С.П. // Англ. мова та літ. – 2015. – №24. – С. 30–33.

Дидактичні матеріали до уроку на тему: «Вивчаємо англійську» (рівень Intermediate) допоможуть учням розвинути навички читання та вільного володіння англійською мовою, сприятимуть посиленню зацікавленості до вивчення англійської мови.

38. Сметаннікова С.П. School life: (level intermediate) / Сметаннікова С.П. // Англ. мова та літ. – 2015. – №24. – С. 34–35.

Запропоновано дидактичні матеріали до уроку на тему: «Шкільне життя» (рівень Intermediate), мета яких – сприяти поліпшенню роботи учнів в парах та групах, знаходити відповіді у складних ситуаціях.

39. Фомінова Л.Д. The Educational system of Ukraine: (level intermediate) / Фомінова Л.Д. // Англ. мова та літ. – 2015. – №28/29. – С. 52–56.

Запропоновано дидактичні матеріали на тему: «Освітня система України».

40. Цирулік О.С. Travelling. Different ways of traveling: (11 form) / Цирулік О.С. // Англ. мова та літ. – 2015. – №25/26. – С. 49–51.

Представлено методичну розробку комбінованого уроку на тему: «Подорожі. Різні способи подорожей», мета якого – удосконалення навичок усного та писемного мовлення; ознайомлення з лексикою щодо

видів подорожування; розвиток аналітичного мислення, комунікативного мовлення, грамотності у побудові запитань; виховання особистості з позитивним ставленням до країн, мови яких вивчають.

41. Шушняєва Ю.В. Traditions'Parade: (level: upper-intermediate) / Ю.В. Шушняєва // Англ. мова та літ. – 2015. – №27. – С. 26–30.

Розробка уроку, мета якого – допомогти поглибити, зміцнити і розширити соціокультурні знання, ознайомити із традиціями англійських свят,

формувати комунікативну компетенцію, активізувати мовну діяльність, стимулювати інтерес до предмета.

Упорядник В.Б. ШЕВЧЕНКО,
провідний бібліограф відділу наукової
інформаційно-бібліографічної діяльності;
бібліографічний редактор Л.І. САМЧУК,
завідувач відділу наукової
інформаційно-бібліографічної діяльності

ПОДІЇ, ЗАХОДИ, ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Бібліотекознавчі читання пам'яті Павли Рогової

У листопаді ц.р. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України провела Другі бібліотекознавчі читання, присвячені вшануванню пам'яті кандидата історичних наук, першого директора ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського, заслуженого працівника культури України Павли Іванівни Рогової.

Багатогранна особистість – бібліотекознавець, бібліограф, педагог, талановитий організатор і керівник, вона понад 40 років свого життя віддала бібліотечній справі України, зокрема розвитку педагогічних бібліотек України як спеціальних, дослідженню їх історії, актуалізації діяльності, розбудові спеціальної бібліотеки Київського міського будинку вчителя, створенню й розвитку педагогічних книгозбірень: Центральної освітянської бібліотеки МОН України та Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського, а також мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

Головувала на заході Л.Д. Березівська, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського. У бібліотекознавчих читаннях взяла участь доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України О.В. Сухомлинська. Ольга Василівна привітала учасників «круглого столу», узагальнила внесок П.І. Рогової у створення, становлення й розвиток ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського.

Під час заходу з доповідями виступили співробітники ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського: завідувач відділу науково-методичного забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек І.І. Хемчян (внесок П.І. Рогової в розвиток мережі освітянських бібліотек); завідувач відділу наукового формування та опрацювання документних ресурсів І.Г. Лобановська (ідеї Павли Рогової щодо каталогів і картотек для розвитку книгозбірень); завідувач сектору наукового комплектування фонду відділу наукового формування та опрацювання документних ресурсів Л.М. Бондар (внесок першого директора в розвиток системи документопостачання бібліотеки); наукові співробітники Н.Г. Мацібора (робота з фондом бібліотеки в 2000–2001 рр.); Н.Є. Зоріна (ініціатива П.І. Рогової щодо створення інтегрованого галузевого інформаційного ресурсу освітянських бібліотек України); Т.С. Павленко і А.І. Рубан (ініціатива Павли Іванівни щодо створення інформаційно-бібліографічних ресурсів «Видатні педагоги України та світу» й «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу»).

У бібліотекознавчих читаннях взяли участь: Л.Н. Штома (Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих), яка продекламувала авторський вірш, присвячений Павлі Іванівні, та А.В. Шинкаренко (Інститут психології ім. Г.С. Костюка), котра акцентувала увагу на ролі ідей Павли Іванівни щодо розвитку автоматизації книгозбірень – установ НАПН України; Т.В. Добко, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, керівник Центру науково-бібліографічної інформації НБУВ (доповідь на тему: «Павла Іванівна Рогова – бібліограф і педагог»), О.Б. Виноградова, кандидат історичних наук, доцент, заступник директора з бібліотечної роботи Державної бібліотеки України для юнацтва, Ю.І. Артемов, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, та майстер нетрадиційного народного мистецтва Й.Б. Осташицький.

У рамках «круглого столу» відбулося експонування книжкової виставки наукового доробку П.І. Рогової.

Завідувач відділу науково-методичного забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського Ірина ХЕМЧЯН,
науковий співробітник Алла РУБАН